Ք Ա Ղ Վ Ա Ծ Ք

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՆԻՍՏԻ Ա Ր Ձ Ա Ն Ա Գ Ր Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն Ի Ց

31 հուլիսի 2014 թվականի N 32

---

1. «ԲԱՑ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ» ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹՅԱՆ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԾՐԱԳՐԻՆ ՀԱՎԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՏԱԼՈՒ Մ Ա Ս Ի Ն

Հավանություն տալ «Բաց կառավարման գործընկերություն» նախաձեռնության շրջանակներում Հայաստանի Հանրապետության երկրորդ գործողությունների ծրագրին՝ համաձայն հավելվածի:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՀՈՎԻԿ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

2014 թ. օգոստոսի 8
Երևան

Հավելված
ՀՀ կառավարության 2014 թ.
հուլիսի 31-ի նիստի N 32
արձանագրային որոշման

ԲԱՑ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության երկրորդ գործողությունների ծրագիր
(2014-2016 թվականներ)

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետությունը, ՀՀ Սահմանադրությամբ հռչակվելով որպես ժողովրդավարական երկիր, մշտապես ձգտում է բարեփոխումների ճանապարհով հասնել գործուն ժողովրդավարության: Ժամանակակից աշխարհում հասարակություններն իրենց կառավարություններից պահանջում են լինել բաց, հաշվետու և արդյունավետ՝ ակնկալելով առավել ակտիվ քաղաքացիական մասնակցություն հանրային կառավարման գործընթացներում:

Ելնելով այս հրամայականից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը շարունակում է իր ուշադրության կիզակետում պահել պետական կառավարման համակարգի արդյունավետության աստիճանի բարձրացումը:

Ակներև է, որ մեր երկիրն այս ճանապարհին չէր կարող անմասն մնալ «Բաց կառավարման գործընկերություն» (այսուհետ՝ ԲԿԳ) գործընթացից: ԵՎ 2011թ. աշնանը Հայաստանի Հանրապետության որոշումը միանալու ԲԿԳ նախաձեռնությանը վկայում է Հայաստանի պատրաստակամության մասին՝ ապահովելու առավել բարձր մակարդակի թափանցիկություն և հաշվետվողականություն հանրային ծառայություններ մատուցելիս: ԲԿԳ գործընթացը կառավարության օրակարգի կարևորագույն մաս է կազմում՝ գտնվելով ՀՀ կառավարության աշխատակազմի անմիջական վերահսկողության ներքո:

Նախաձեռնությունը հիանալի հնարավորություն է ընձեռում ունենալ այնպիսի ինստիտուտներ, որոնք կնպաստեն քաղաքացու ակտիվ մասնակցությանը որոշումների կայացման և քաղաքականության մշակման գործընթացներում:

Հայաստանի Հանրապետությունը հաջողությամբ կատարել է ԲԿԳ-Հայաստան 2012-2013 թվականների համար նախատեսված իր առաջին գործողությունների ծրագրով ստանձնած պարտավորությունները: Դրանց հիմնական դրույթներն առավելապես նպատակաուղղված են եղել Հայաստանում հանրային կառավարման համակարգի արդյունավետության, թափանցիկության և հաշվետվողականության բարելավմանը, մասնավորապես՝ հանրային ռեսուրսների կառավարման արդյունավետության բարձրացմանը, էլեկտրոնային կառավարման զարգացմանը, ներքին աուդիտի համակարգի կատարելագործմանը, պետական գնումների գործընթացի կատարելագործմանը և թափանցիկության ապահովմանը, հանրային ծառայությունների որակի բարելավմանը, տեղեկատվության ազատության զարգացմանը, հարկային վարչարարության թափանցիկության բարձրացմանը, կոռուպցիայի դեմ պայքարին և այլն: Այս համատեքստում վստահաբար պետք է փաստել, որ Հայաստանը թե՛ իր պարտավորությունների ծավալով և թե՛ դրանց իրականացման աստիճանով զբաղեցնում է բավական առաջատար դիրքեր: Այդ գործընթացում բարձր է գնահատվում, հատկապես, հայաստանյան պարտավորու-թյունների կատարման շրջանակներում ներգրավված բոլոր գործընկերների ցուցաբերած աջակցությունը և ներդրած ջանքերը:

Վերոնշյալ ծրագրի իրականացման արդյունքներն ամփոփված են ԲԿԳ-Հայաստան ինքնագնահատման տարեկան զեկույցում, որը հրապարակվել է 2013 թվականի աշնանը:

Նշենք, որ Հայաստանը այս 2 տարիների ընթացքում զգալիորեն բարելավել է իր դիրքերը մի շարք ցուցանիշներով: Համաշխարհային բանկի և Միջազգային ֆինանսական կորպորացիայի կողմից 2013 թվականի հոկտեմբերի 29-ին հրապարակված «Կարգավորումների ընկալումը ՓՄՁ-ների համար 2014» զեկույցի համաձայն՝ գործարարությամբ զբաղվելու վարկանիշով Հայաստանը 189 երկրների շարքում զբաղեցնում է 37-րդ տեղը՝ նախորդ տարվա համեմատ բարելավելով իր դիրքերը երեք կետով: 2013 թվականի օգոստոսին «Մուդիս» վարկանիշային

կազմակերպությունը Հայաստանի վարկանիշը գնահատել է «կայուն» Ba2՝ նախորդ տարվա «բացասականի» փոխարեն:

ԲԱՑ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆՆ ՈՒՂՂՎԱԾ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՔԱՅԼԵՐԸ

ՀՀ կառավարությունը շարունակում է հավատարիմ մնալ քաղաքացիների համար ավելի թափանցիկ և հաշվետվողական դառնալու իր հանձնառությանը՝ արդյունքում կառավարման համակարգն առավելագույնս համապատասխանեցնելով նրանց կարիքներին և ձգտումներին: Պետական ինստիտուտների և արդյունավետ կառավարման համակարգի ամրապնդումը պետության առաջնահերթություններից է, և վերջին տասնամյակում Հայաստանի իշխանություններն իրականացրել են մի շարք միջոցառումներ այդ ուղղությամբ, մասնավորապես.

Մասնակցային և առավել թափանցիկ կառավարման ոլորտում

- կառավարության որոշումների նախագծերի տեղադրում ինտերնետային կայքում դեռևս քննարկման փուլում.
- կառավարության նիստերի օնլայն հեռարձակում լրագրողների համար.
- ՀՀ վերահսկիչ պալատի կողմից իրականացված վերահսկողության արդյունքների տեղադրում www.e-gov.am կայքում.
- բարձրաստիճան պաշտոնատար անձանց հայտարագրերի հրապարակում Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձանց էթիկայի հանձնաժողովի պաշտոնական կայքէջում (www.ethics.am).
- կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերի վերանայում (Կարգավորման «Guillotine» ծրագիր)՝ թեթևացնելով բիզնեսի և քաղաքացիների վրա ընկնող կարգավորումների բեռը՝ առնվազն երկու անգամ կրճատելով գործառնական ծախսերը:

Պետական կառավարման համակարգում հաշվետվողականության ապահովմանն ուղղված նոր սկզբունքների և մոտեցումների ներդրման գործում

- ցանկացած միջոցառում կամ միջոցառումների ծրագիր, որը ներկայացվում է որևէ պետական մարմնի կողմից, պետք է պարունակի ծրագրի արդյունքների հստակ ձևակերպում, ընդ որում այդ արդյունքները պետք է լինեն չափելի.
- պետական կառավարման մարմինները պարբերաբար ներկայացնում են կատարողական հաշվետվություններ, որոնց հիման վրա գնահատվում է նրանց և ամեն մի աշխատակցի իրականացրած աշխատանքը:

Մատուցվող ծառայությունների որակի և արդյունավետության բարձրացման ոլորտում

- ապրանքի ծագման երկրի հավաստագրի տրամադրում և փորձաքննության անցկացում. այժմ մինչև 2.5 տոննա գյուղատնտեսական մթերք արտահանող անձինք ներկայացնում են ընդամենը 4 փաստաթուղթ և ստանում հավաստագիր 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում.
- ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պետական տուրքի, տեղական տուրքի, պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից մատուցվող ծառայությունների համար գանձվող վճարի կամ վարչական տուգանքների, ինչպես նաև հարկերի առցանց վճարման հնարավորություն.
- քաղաքաշինարարական թույլտվական ընթացակարգերի գումարային ժամկետի կրճատում, սահմանված դեպքերում բնակելի տուն կառուցելիս նախագծման առաջադրանքի, նախագծային փաստաթղթերի պատվերի և փորձաքննության պահանջի վերացում.
- 2012թ. հունվարի 1-ից անշարժ գույքի կադաստրի վարման համար նախատեսված «Հայաստանի անշարժ գույքի տեղեկատվական համակարգ» էլեկտրոնային համակարգի գործարկում (www.e-cadastre.am).
- ճանապարհային ոստիկանության ոլորտում՝ բարեփոխումներ տրանսպորտային միջոցների գրանցման, վարորդական վկայականների տրամադրման, տուգանքների և վճարումների էլեկտրոնային համակարգի ներդրման ուղղությամբ.
- դեղերի, դեղանյութերի ներմուծման հավաստագրերի տրամադրման գործընթացը դյուրացնելու, քաղաքացիներին տրամադրվող ծառայությունների որակը և օպերատիվությունն ապահովելու նպատակով ներդրվել է դեղերի

ներմուծման և արտահանման հավաստագրերի տրամադրման մեկ պատուհանի սկզբունքով գործող համակարգը.

- հարկային վարչարարության ոլորտում իրականացրած հիմնական բարեփոխումների արդյունքում՝ էլեկտրոնային ծառայությունների ընդլայնում, հարկ վճարողների սպասարկման բարելավում:

Հատկանշական է, որ ԲԿԳ անկախ հաշվետվական մեխանիզմի (այսուհետ՝ ԱՀՄ) կողմից, հատկապես, բարձր են գնահատվել ծրագրային բյուջետավորման ներդրմանը, գնումների ընթացակարգերի բարելավմանը, գույքի և եկամուտների հայտարարագրման թափանցիկության ապահովմանը, պաշտոնական ինտերնետային կայքերի բովանդակության ստանդարտացմանը, տեղեկատվության ազատության վերաբերյալ պետական ծառայողների գիտելիքների և հմտությունների բարելավմանը, հարկային վարչարարության գործընթացներում թափանցիկության և օբյեկտիվության խթանմանը, ինչպես նաև կոռուպցիայի դեմ պայքարին ուղղված քայլերը: Հիմք ընդունելով այդ քայլերը զարգացնելուն ուղղված ԱՀՄ-ի հորդորը և հաշվի առնելով առաջին ծրագրի մշակման և իրականացման արդյունքում ձեռք բերված աննախադեպ փորձը՝ ՀՀ կառավարությունը, քաղաքացիական հասարակության ներկայացուցիչների հետ համատեղ, մշակել է ԲԿԳ-Հայաստան երկրորդ գործողությունների ծրագիրը:

Հարկ է նշել, որ ծրագրի վերջնական ամփոփումը և ՀՀ կառավարության կողմից դրա հաստատումը համընկան ՀՀ վարչապետի գլխավորությամբ ՀՀ կառավարության հրաժարականի և նոր կառավարության ձևավորման հետ: Ուստի, վերոնշյալ հանգամանքով է պայմանավորված ծրագրի՝ սահմանված ժամանակացույցից փոքր-ինչ շեղումով ՀՀ կառավարության որոշմամբ հաստատելու և ներկայացնելու փաստը:

ԾՐԱԳՐԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԸ

Շարունակելով պետական կառավարման համակարգի արդյունավետությանն ուղղված իր ջանքերը՝ 2013 թվականի վերջից ՀՀ կառավարությունը նախաձեռնել է ԲԿԳ-Հայաստան երկրորդ գործողությունների ծրագրի (այսուհետ՝ ծրագիր) նախագծի մշակման գործընթացը: Նախագիծը մշակվել է՝ հիմք ընդունելով ԲԿԳ նախաձեռնության հիմնարար սկզբունքները, ինչպես նաև ԲԿԳ-Հայաստան առաջին

գործողությունների ծրագրից քաղված դասերը: Նախագիծը կազմվել է ինչպես կառավարության, այնպես էլ քաղաքացիական հասարակության ներկայացրած առաջարկությունների հիման վրա՝ ներառելով այնպիսի ոլորտներ, ինչպիսիք են հանքարդյունաբերությունը, առողջապահությունը, կրթությունը, տեղական ինքնակառավարումը, տեղեկատվության ազատությունը և այլն:

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ հանրային ծառայությունների բարելավումը, հանրային միջոցների արդյունավետ կառավարումը և հանրային վստահության խթանումը ԲԿԳ հիմնական մարտահրավերներից են, ՀՀ կառավարությունը իր ԲԿԳ երկրորդ գործողությունների ծրագիրը մշակելիս առաջնորդվել է վերոնշյալ մարտահրավերների հաղթահարմանն ուղղված համապատասխան պարտավորությունների ներգրավման սկզբունքով:

Ծրագրում ներառված յուրաքանչյուր պարտավորություն թիրախային է և ընտրված է համակողմանի քննարկումների արդյունքում: Ծրագրի նախնական տարբերակը մշակվել է պետական մարմինների ներկայացրած առաջարկությունների հիման վրա: Այնուհետև հանրային իրազեկման և քաղաքացիական հասարակության առաջարկությունները ստանալու նպատակով նախագիծը տեղադրվել է www.ogp.am կաքում: Զուգահեռաբար նախագիծը մի քանի անգամ քննարկվել է համապատասխան աշխատանքային խմբի նիստերի ժամանակ (մասնավորապես՝ 2013թ. սեպտեմբերի 9, 2013թ. նոյեմբերի 26): Հանրային քննարկումները շարունակելու նպատակով ՀՀ կառավարությունը «Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն» հասարակական կազմակերպության հետ համատեղ և ԱՄՆ միջազգային զարգացման գործակալության ու ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագրի ֆինանսական աջակցությամբ 2014թ. ապրիլի 5-6-ը Աղվերանում կազմակերպել է «ԲԿԳ-Հայաստան. թափանցիկություն և հաշվետվողականություն. համագործակցություն կառավարության և քաղաքացիական հասարակության միջև» աշխատանքային քննարկումը: Միջոցառման ընթացքում քննարկվել է ինչպես ծրագրի նախագիծը, այնպես էլ վերջինիս առնչությամբ պետական մարմինների և հասարակական կազմակերպությունների ներկայացրած նոր առաջարկությունները:

Միաժամանակ, ծրագրում նոր առաջարկություններ ընդգրկելու և հանրային իրազեկում ապահովելու նպատակով Գյումրու ժուրնալիստների «Ասպարեզ» ակումբի գլխավորությամբ կազմակերպվել են մի շարք հանդիպումներ, որոնց արդյունքում մի շարք հասարակական կազմակերպությունների տրամադրած առաջարկություններ ևս ներկայացվել են ՀՀ կառավարություն: Վերոնշյալ

առաջարկությունները քննարկելու և լրացուցիչ պարզաբանումներ ստանալու նպատակով 2014թ. հունիսի 5-ին ՀՀ կառավարության աշխատակազմում կազմակերպվել է քաղաքացիական հասարակության և պետական մարմինների ներկայացուցիչների մասնակցությամբ աշխատանքային հանդիպում: Ծրագրի նախագծի վերջնական տարբերակը քննարկվել և հավանության է արժանացել 2014թ. հուլիսի 15-ին կայացած ՀՀ վարչապետի 2014թ. հուլիսի 15-ի N 656 - Ա որոշմամբ ստեղծված աշխատանքային խմբի նիստի ժամանակ: Նախագծի վերաբերյալ վերջնական հանրային քննարկումը տեղի է ունեցել 2014թ. հուլիսի 18-ին Երևանում ՀՀ կառավարության և «Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն» հասարակական կազմակերպության հետ համատեղ, ինչպես նաև ԵԱՀԿ Երևանյան գրասենյակի ֆինանսական աջակցությամբ կազմակերպված միջոցառման շրջանակներում: Աշխատաժողովին վերոնշյալ աշխատանքային խմբի անդամներից բացի մասնակցել են նաև մի շարք այլ քաղաքացիական հասարակության և միջազգային կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ:

Ծրագրում չեն ներառվել այն առաջարկությունները, որոնք չեն համապատասխանել ԲԿԳ արժեքներին և ձևաչափին: Նոր օրենքների նախագծերի մշակման և ընդունման, ինչպես նաև գործող օրենքներում փոփոխություններ կատարելու պահանջ ենթադրող առաջարկությունները նույնպես չեն ներառվել ծրագրում, քանի որ ՀՀ-ում օրենքներն ընդունվում են Ազգային ժողովի կողմից, և կառավարությունը չի կարող երաշխավորել դրանց ընդունումը: Չնայած այդ հանգամանքին՝ ՀՀ կառավարությունը պատրաստակամություն է հայտնել քաղաքացիական հասարակության հետ քննարկել ծրագրում չընդգրկված առաջարկությունների իրականացման հնարավոր մեխանիզմները ԲԿԳ նախաձեռնությունից դուրս:

ԲԿԳ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

I. ԹԱՓԱՆՑԻԿՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀԱՇՎԵՏՎՈՂԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄ

1. «Հանրապետական երկրաբանական ֆոնդ» ՊՈԱԿ-ում առկա տվյալների թվայնացում և հրապարակում		
Լիազոր մարմին		ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն
Այլ շահագրգիռ մարմիններ	Կառավարություն	
	Քաղաքացիական հասարակություն, մասնավոր հատված	ԱՄՆ միջազգային զարգացման գործակալություն (համաձայնությամբ)
Ներկա իրավիճակ/կարգավորման ենթակա հարցեր		«Հանրապետական երկրաբանական ֆոնդ» ՊՈԱԿ-ում հավաքագրվող հանրապետության տարածքում կատարված ընդերքի երկրաբանական ուսումնասիրությունները, ինչպես նաև օգտակար հանածոների հանքավայրերի շահագործման ընթացքում ստացված երկրաբանական և այլ տեղեկատվությունը՝ համապատասխան փաստաթղթերի (տեղեկանքների, հաշվետվությունների, գծագրական նյութերի և այլն) տեսքով պահվում է թղթային կրիչների միջոցով, ինչը սահմանափակում է երկրաբանական տեղեկատվության հասանելիությունը հանրության համար:
Հիմնական նպատակը		Նախատեսվում է ամբողջությամբ թվայնացնել ֆոնդում առկա տեղեկատվական բազան՝ միաժամանակ ապահովելով նոր ստացվող նյութերի (քարտեզներ, ֆինանսական և ոչ ֆինանսական հաշվետվություններ, այլ փաստաթղթեր) թվայնացումը:

<table>
<tr><td></td><td colspan="4">Ծրագրի իրականացման արդյունքում ակնկալվում է թվայնացնել օգտակար հանածոների մոտ 750 հանքավայրերի և 600 հանքերևակումների վերաբերյալ կազմված շուրջ 12,000 երկրաբանական հաշվետվություններ և 8,000 միավոր քարտեզագրական և գծագրական փաթեթներ, ստեղծել ինտերնետ կայք, որում զետեղված կլինի ամբողջ նյութը (PDF, JPG, EXEL և այլ ֆորմատներով), գործածելով տեղեկատվության որոնելիության դյուրինության սկզբունքը, ընդ որում կայքում տեղադրվող նյութերի ուսումնասիրության դյուրինությունն ապահովելու համար կստեղծվի ՀՀ ինտերակտիվ քարտեզ և համապատասխան նյութերը կամրակցվեն ՀՀ համապատասխան տարածքներին: Վերոնշյալ ինտերնետ կայքում նաև կիրապարակվի հետևյալ տեղեկատվություն՝ օգտակար հանածոների արդյունահանման նպատակով տրամադրված ընդերքօգտագործման իրավունքների մասին, օգտակար հանածոների արդյունահանման նպատակով երկրաբանական ուսումնասիրության տրամադրված ընդերքօգտագործման իրավունքների մասին, ստորերկրյա հանքային ջրերի արդյունահանման նպատակով տրամադրված ընդերքօգտագործման իրավունքների մասին և մետաղային օգտակար հանածոների քարտեզը, որն այժմ հրապարակվում է ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարության կայքում (http://www.minenergy.am):

Այսպիսով բարելավվելու է տեղեկատվության դյուրին հասանելիությունը հանրությանը:</td></tr>
<tr><td>ԲԿԳ ո՞ր մարտահրավերից է բխում պարտավորությունը</td><td colspan="4">Հանրային ծառայությունների բարելավում,

Հանրային միջոցների ավելի արդյունավետ կառավարում</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Պարտավորությունը ԲԿԳ ո՞ր արժեքների առաջխաղացմանն է նպաստում</td><td>Թափանցիկություն</td><td>Հաշվետվողականություն</td><td colspan="2">Հանրային մասնակցություն</td></tr>
<tr><td>V</td><td></td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="2">Պարտավորության կատարման ստուգելի և չափելի չափանիշներ</td><td>Նոր կամ ընթացիկ պարտավորություն</td><td>Մեկնարկի օր</td><td>Ավարտի օր</td></tr>
<tr><td colspan="2">1. Թվայնացնել ֆոնդի առնվազն 15-20%-ը, ստեղծել նաև ինտերնետ կայք և արդեն իսկ թվայնացված տեղեկատվությունը տեղադրել կայքում</td><td>Նոր</td><td>2014թ. դեկտեմբեր</td><td>2015թ. հունիս</td></tr>
</table>

2. Ուսումնական աշխատանքներ ֆոնդի համապատասխան 2-4 աշխատակիցների հետ *(թվայնացմանը զուգահեռ)*	Նոր	2014թ. դեկտեմբեր	2015թ. հունիս
3. Թվայնացնել ֆոնդի 100%-ը	Նոր	2014թ. դեկտեմբեր	2016թ. դեկտեմբեր և շարունակական
4. Կկազմակերպվի ծրագրի վերաբերյալ հանրային իրազեկման արշավ, այդ թվում՝ բուկլետների տպագրություն և բաժանում, կայքի շնորհանդես համապատասխան շահագրգիռ մասնակիցներով և այլ միջոցառումներ	Նոր	2015թ. մայիս	Շարունակական
5. Նոր ստացված երկրաբանական և այլ տեղեկատվության շարունակական թվայնացում	Նոր	2014թ. դեկտեմբեր	Շարունակական

2. Հանքարդյունաբերության թափանցիկության ապահովում		
Լիազոր մարմին		ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն
Այլ շահագրգիռ մարմիններ	Կառավարություն	ՀՀ արտաքին գործերի նախարարություն, ՀՀ արդարադատության նախարարություն, ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն, ՀՀ ֆինանսների նախարարություն
	Քաղաքացիական հասարակություն, մասնավոր հատված	

Ներկա իրավիճակը/ կարգավորման ենթակա հարցերը	Հանքարդյունաբերական ոլորտում առկա ներկայիս իրավիճակը չի բավարարում պետության և հասարակության կողմից ներկայացվող ժամանակակից պահանջներին. մասնավորապես՝ ծախսերի և եկամուտների վերաբերյալ հանքարդյունաբերական ընկերությունների և պետության հաշվետվողականության մակարդակը բարելավման կարիք ունի:			
Հիմնական նպատակը	Նախաձեռնությանը միանալը կբարձրացնի ոլորտի թափանցիկությունը, կնպաստի հաշվետվողականության բարձր մակարդակի ապահովմանը, ինչպես նաև ներդրումային միջավայր բարելավմանը:			
ԲԿԳ ո՞ր մարտահրավերից է բխում պարտավորությունը	Հանրային վստահության բարելավում, Հանրային միջոցների ավելի արդյունավետ կառավարում			
Պարտավորությունը ԲԿԳ ո՞ր արժեքների առաջխաղացմանն է նպաստում	Թափանցիկություն	Հաշվետվողականություն	Հանրային մասնակցություն	
	V	**V**	**V**	
Պարտավորության կատարման ստուգելի և չափելի չափանիշներ		Նոր կամ ընթացիկ պարտավորություն	Մեկնարկի օր	Ավարտի օր
Արդյունահանող արդյունաբերության թափանցիկության նախաձեռնությանը (EITI) անդամակցելու գործընթացի մեկնարկ, մասնավորապես՝ քննարկումների, բանակցությունների անցկացում և նախապատրաստական այլ անհրաժեշտ աշխատանքների իրականացում:		Նոր	2014թ. հոկտեմբեր	2016թ. դեկտեմբեր

3. Առողջապահության ֆինանսավորման տեղեկատվության հանրային մատչելիության ապահովում	
Լիազոր մարմին	ՀՀ առողջապահության նախարարություն

Այլ շահագրգիռ մարմիններ	Կառավարություն			
	Քաղաքացիական հասարակություն, մասնավոր հատված			
Ներկա իրավիճակը/ կարգավորման ենթակա հարցերը		Առկա է մեծ բաց առողջապահության ֆինանսավորման համակարգում գոյություն ունեցող զարգացումների վերաբերյալ, քաղաքացիները չգիտեն և չեն կարողանում կառավարել իրենց իրավունքները առողջապահության համակարգի մի շարք օղակներում՝ այդ թվում հիվանդանոցային բուժօգնություն ստանալիս և առողջության առաջնային պահպանման ծառայություններ ստանալու ընթացքում: Բուժօգնության կազմակերպման և ֆինանսավորման որոշ չափորոշիչներում նկարագրված են այդ գործընթացները, սակայն չկան այդ հարաբերությունների զարգացումները ցուցադրող դինամիկ և թափանցիկ համակարգեր:		
Հիմնական նպատակը		Ստեղծել առողջապահության համակարգի ֆինանսական պորտալ, որտեղ բնակչությունը, մասնագետները և հանրությունը կարող են ստանալ տեղեկատվություն պետության կողմից երաշխավորված ծրագրերի ֆինանսավորման, հիմնական ծառայությունների փաթեթի վերաբերյալ, երբ պետք է պացիենտը վճարի մատուցված ծառայության դիմաց, իսկ երբ՝ ոչ, ինչպես նրանք կարող են ստանալ ռեցեպտներ, որոնք կարող են պետության կողմից երաշխավորված վճարման ենթակա լինել, ֆինանսական և ոչ ֆինանսական հաշվետվություններ և այլնի մասին:		
ԲԿԳ ո՞ր մարտահրավերից է բխում պարտավորությունը		Հանրային ծառայությունների բարելավում, Հանրային միջոցների ավելի արդյունավետ կառավարում, Հանրային վստահության բարելավում		
Պարտավորությունը ԲԿԳ ո՞ր արժեքների առաջխաղացմանն է նպաստում		Թափանցիկություն	Հաշվետվողականություն	Հանրային մասնակցություն
		V		V

Պարտավորության կատարման ստուգելի և չափելի չափանիշներ	Նոր կամ ընթացիկ պարտավորություն	Մեկնարկի օր	Ավարտի օր
Առողջապահության համակարգի ֆինանսական պորտալի ստեղծում • Հանրային օգտագործման համար ավելի քան 25 հաշվետվություններ • Մասնագիտական շրջաններ՝ շուրջ 1500 օգտվող • Հանրության մասով՝ բոլոր ինտերնետ օգտագործողները	Նոր	2014թ. սեպտեմբեր	2015թ. սեպտեմբեր

4. ՀՀ բարձրաստիճան պաշտոնատար անձանց գույքի և եկամուտների հայտարարագրերի թափանցիկության ապահովում		
Լիազոր մարմին		Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձանց էթիկայի հանձնաժողով (համաձայնությամբ)
Այլ շահագրգիռ մարմիններ	Կառավարություն	ՀՀ արդարադատության նախարարություն, ՀՀ ֆինանսների նախարարություն
	Քաղաքացիական հասարակություն, մասնավոր հատված	«Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն» ՀԿ (համաձայնությամբ), «Թրանսպարենսի ինթերնեշնլ» հակակոռուպցիոն կենտրոն (համաձայնությամբ)

Ներկա իրավիճակը/ կարգավորման ենթակա հարցերը	ՀՀ կառավարության կողմից 2011թ. դեկտեմբերի 15-ի N 1835-Ն որոշմամբ հաստատված բարձրաստիճան պաշտոնատար անձանց գույքի և եկամուտների հայտարարագրերի հրապարակման ենթակա տվյալների ցանկը հնարավորություն չի ընձեռում լիարժեքորեն թափանցիկ դարձնելու բարձրաստիճան պաշտոնատար և նրանց փոխկապակցված անձանց հայտարարագրերում ներառված գույքի բոլոր գործարքների վերաբերյալ տվյալները: Մասնավորապես,դրանք սահմանափակված են գործարքների գնի շեմերով: Հանձնաժողովը նախատեսում է նվազեցնել նման սահմանափակումները և ցանկանում է ընդլայնել հասարակությանը տրամադրվող տվյալների ցանկը և դրանով բարձրացնել հայտարարագրերի մատչելությունը հասարակության համար:			
Հիմնական նպատակը	ՀՀ բարձրաստիճան պաշտոնատար անձանց գույքի և եկամուտների հայտարարագրերի թափանցիկության ապահովում			
ԲԿԳ ո՞ր մարտահրավերից է բխում պարտավորությունը	Հանրային վստահության բարելավում			
Պարտավորությունը ԲԿԳ ո՞ր արժեքների առաջխաղացմանն է նպաստում	Թափանցիկություն	Հաշվետվողականություն	Հանրային մասնակցություն	
	V			
Պարտավորության կատարման ստուգելի և չափելի չափանիշներ		Նոր կամ ընթացիկ պարտավորություն	Մեկնարկի օր	Ավարտի օր
1. «ՀՀ կառավարության 2011թ. դեկտեմբերի 15-ի N 1835-Ն որոշման մեջ լրացումներ ու փոփոխությունների կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի մշակում և քննարկում շահագրգիռ քաղաքացիական հասարակության ներկայացուցիչների հետ		Նոր	2014թ. սեպտեմբեր	2015թ. փետրվար
2. Նախագծի համաձայնեցում շահագրգիռ գերատեսչու-թյունների հետ և ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում		Նոր	2015թ. մարտ	2015թ. հունիս

5. Պետական գնումների բողոքարկման խորհրդի նիստերի առցանց հեռարձակում				
Լիազոր մարմին		ՀՀ ֆինանսների նախարարություն		
Այլ շահագրգիռ մարմիններ	Կառավարություն			
	Քաղաքացիական հասարակություն, մասնավոր հատված			
Ներկա իրավիճակը/ կարգավորման ենթակա հարցերը		Կազմակերպության մոնիտորինգի արդյունքները վկայում են, որ Գնումների բողոքարկման խորհրդի որոշումները շատ դեպքերում հարցեր են առաջացնում, որոնց պատասխանները գտնելու համար միայն նրանց հրապարակումը բավարար չէ, և անհրաժեշտ է ծանոթանալ նաև, թե ինչպես են դրանք ընդունվել խորհրդի նիստերի ժամանակ:		
Հիմնական նպատակը		Գնումների բողոքարկման խորհրդի որոշումների ընդունման թափանցիկության ապահովում		
ԲԿԳ ո՞ր մարտահրավերից է բխում պարտավորությունը		Հանրային ծառայությունների բարելավում, Հանրային վստահության բարելավում		
Պարտավորությունը ԲԿԳ ո՞ր արժեքների առաջխաղացմանն է նպաստում		Թափանցիկություն	Հաշվետվողականություն	Հանրային մասնակցություն
		V	V	
Պարտավորության կատարման ստուգելի և չափելի չափանիշներ			Նոր կամ ընթացիկ պարտավորություն	Մեկնարկի օր	Ավարտի օր
1. Բանակցել մասնավոր ընկերությունների հետ, հստակեցնել համապատասխան աշխատանքների շրջանակը			Նոր	2014թ. սեպտեմբեր	2014թ. դեկտեմբեր

2. Մշակել տեխնիկական առաջադրանք և անցկացնել գնումների գործընթաց	Նոր	2015թ. հունվար	2015թ. մարտ
3. Գնումների բողոքարկման խորհրդի նիստերը առցանց հեռարձակվում են www.gnumner.am կայքով:	Նոր	2015 հունիս	Շարունակելի

II. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԽԹԱՆՈՒՄ

6. Համայնքային միկրոհարցումների ծրագրի ներդրում 10 համայնքներում		
Լիազոր մարմին		ՀՀ մարզպետարաններ, ՀՀ համայնքներ (համաձայնությամբ)
Այլ շահագրգիռ մարմիններ	Կառավարություն	ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն
	Քաղաքացիական հասարակություն, մասնավոր հատված	ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագիր (համաձայնությամբ)
Ներկա իրավիճակը/ կարգավորման ենթակա հարցերը		**Կարճ հաղորդակցությունների միջոցով համայնքի բնակիչները ներգրավվում են տեղական ինքնակառավարման մարմինների որոշումների կայացման գործընթացին.** համայնքի բնակիչներին կարճ հաղորդակցության (SMS) միջոցով ուղղվում է համայնքային խնդիրների վերաբերյալ մեկ կամ մի քանի հարց՝ հնարավոր պատասխանների տարբերակներով: 24 ժամվա ընթացքում բնակիչները արձագանքում են հարցմանը՝ պատասխան SMS ուղարկելով, որտեղ նշում են պատասխանի իրենց նախընտրած տարբերակը:
Հիմնական նպատակը		Համայնքային միկրոհարցումը մատչելի և յուրօրինակ գործիք է, որը կնպաստի համայնքի բնակիչների և ՏԻՄ-երի միջև կապի ամրապնդմանը և որոշումների կայացման գործընթացի թափանցիկության ապահովմանը:

ԲԿԳ ո՞ր մարտահրավերից է բխում պարտավորությունը	Հանրային վստահության բարելավում, Հանրային միջոցների ավելի արդյունավետ կառավարում			
Պարտավորությունը ԲԿԳ ո՞ր արժեքների առաջխաղացմանն է նպաստում	Թափանցիկություն	Հաշվետվողականություն	Հանրային մասնակցություն	
	V		V	
Պարտավորության կատարման ստուգելի և չափելի չափանիշներ		Նոր կամ ընթացիկ պարտավորություն	Մեկնարկի օր	Ավարտի օր
1. Թվով 10 համայնքներում ներդրվել է «Համայնքային միկրոհարցում» ծրագիրը		Նոր	2015թ. փետրվար	2016թ. հունիս
2. Բոլոր 10 համայնքներում իրականացվել են SMS հարցումներ և արդյունքները հրապարակվել են		Նոր	2016թ. հուլիս	2016թ. դեկտեմբեր

7. Պետական քաղաքականությունների և օրենսդրական բարեփոխումների՝ բաց, թափանցիկ, մասնակցային և հաշվետու գործընթացի ապահովում		
Լիազոր մարմին		ՀՀ կառավարության աշխատակազմ
Այլ շահագրգիռ մարմիններ	Կառավարություն	ՀՀ արդարադատության նախարարություն
	Քաղաքացիական հասարակություն, մասնավոր հատված	«Արազա» բարեգործական հասարակական կազմակերպություն (համաձայնությամբ)
Ներկա իրավիճակը/ կարգավորման ենթակա հարցերը		Անկախ հետազոտությունների արդյունքները ցույց են տալիս, որ ՀՀ պետական գերատեսչությունների կառավարման գործընթացը երբեմն ֆորմալ բնույթ է կրում բաց կառավարման հիմնարար արժեքների ընկալման և իրավակիրառական խնդիրների հետևանքով: Սա առաջացնում է հանրային

	անվստահություն և քաղաքացիական անտարբերություն երկրի կառավարման և վերահսկողության ձևավորման գործում: Ուստի, արդիական է քաղաքականությունների և օրենսդրական բարեփոխումների գործընթացում քաղաքացիական հասարակության արդյունավետ, թափանցիկ և հաշվետու մասնակցային համակարգի ձևավորման խնդիրը:			
Հիմնական նպատակը	ՀՀ կառավարության նիստի 20 նոյեմբերի 2008թ-ի N 47 արձանագրային որոշմամբ հաստատված ՀՀ նախարարությունների կոլեգիաների/ խորհուրդների օրինակելի աշխատակարգում փոփոխությունների և լրացումների կատարում, որոնք ❖ Կհստակեցնեն և կտարանջատեն Կոլեգիաների և խորհուրդների գործառույթները, կճշգրտեն դրանցում մասնակից կողմերի կազմը, իրավունքներն ու պարտականությունները; ❖ Կսահմանեն խորհուրդների ձևավորման և գործունեության՝ բաց, թափանցիկ ընթացակարգերը, ՔՀԿ-ների ներկայացուցչականության և մասնագիտական որոկավորման չափորոշիչները; ❖ Կսահմանեն կառավարության և նախարարությունների պաշտոնական կայքերում էլեկտրոնային հաշվետվետվողական համակարգի ներդրում՝ հանրային առաջարկները և դրանց վերաբերյալ պաշտոնական մեկնաբանությունները, մասնակցային խորհրդատվական մարմինների գործունեության տարեկան հաշվետվությունը թափանցիկ և հասանելի դարձնելու համար:			
ԲԿԳ ո՞ր մարտահրավերից է բխում պարտավորությունը	Հանրային ծառայությունների բարելավում, Հանրային վստահության բարելավում			
Պարտավորությունը ԲԿԳ ո՞ր արժեքների առաջխաղացմանն է նպաստում	Թափանցիկություն	Հաշվետվողականություն	Հանրային մասնակցություն	
	V	**V**	**V**	
Պարտավորության կատարման ստուգելի և չափելի չափանիշներ		Նոր կամ ընթացիկ պարտավորություն	Մեկնարկի օր	Ավարտի օր
1. Իրականացնել աշխատակարգերի և միջազգային փորձի ուսումնասիրություն		Նոր	2014թ. սեպտեմբեր	2014թ. դեկտեմբեր

2. Մշակել իրավական ակտերի/օրինակելի աշխատակարգի փոփոխությունների առաջակները	Նոր	2015թ. հունվար	2015թ. մարտ
3. Իրականացնել հանրային քննարկումներ, հավաքագրել նոր առաջարկներ, լրամշակել առաջարկների փաթեթը և ներկայացնել կառավարության հաստատմանը	Նոր	2015թ. ապրիլ	2015թ. հունիս
4. Իրավական ակտերի/օրինակելի աշխատակարգի փոփոխությունների ընդունում	Նոր	2015թ. հուլիս	2015թ. օգոստոս

8. Պետական կառավարման մարմինների օրինաստեղծ գործունեության մասին հանրության իրազեկում		
Լիազոր մարմին		ՀՀ կառավարության աշխատակազմ
Այլ շահագրգիռ մարմիններ	Կառավարություն	ՀՀ արդարադատության նախարարություն
	Քաղաքացիական հասարակություն, մասնավոր հատված	
Ներկա իրավիճակը/ կարգավորման ենթակա հարցերը		ՀՀ գերատեսչությունների կողմից մշակվում են իրավական ակտերի նախագծեր, որոնց վերաբերյալ հասարակությունը երբեմն տեղեկացվում է ոչ բավարար մակարդակով: Արդյունքում հանրությունը հնարավորություն չի ունենում ծանոթանալ ընդունվող նախագծերին մինչև դրանց ընդունումը, ներկայացնել առաջարկություններ պատասխանատու գերատեսչություններին, ինչպես նաև ներդրում ունենալ դրանց լրամշակման գործում:
Հիմնական նպատակը		Կստեղծվի պետական կառավարման մարմինների կողմից մշակվող նորմատիվ իրավական ակտերի նախագծերի հրապարակման ընդհանուր առցանց հարթակ՝ իրազեկելու հանրությանը գերատեսչությունների կողմից մշակվող նորմատիվ իրավական ակտերի մասին (այդ թվում՝ բաժանորդագրման սկզբունքով): Քաղաքացիական հասարակությանը հնարավորություն կընձեռվի

	ներկայացնել առաջարկություններ նախագծերի վերաբերյալ, ինչպես նաև տեղեկանալ դրանց կարգավիճակի վերաբերյալ (ընդունվել է, թե ոչ, ինչպես է խմբագրվել, չընդունելու հիմնավորումները):			
ԲԿԳ ո՞ր մարտահրավերից է բխում պարտավորությունը	Հանրային վստահության բարելավում			
Պարտավորությունը ԲԿԳ ո՞ր արժեքների առաջխաղացմանն է նպաստում	Թափանցիկություն	Հաշվետվողականություն	Հանրային մասնակցություն	
	V		V	
Պարտավորության կատարման ստուգելի և չափելի չափանիշներ		Նոր կամ ընթացիկ պարտավորություն	Մեկնարկի օր	Ավարտի օր
1. Տեխնիկական լուծումների վերաբերյալ քննարկումների անցկացում, առաջադրանքի ձևավորում 2. Հրապարակվող նորմատիվ իրավական ակտերի նախագծերի վերաբերյալ իրավական հիմքերի ստեղծում 3. Գերատեսչությունների պատասխանատու մասնագետների ուսուցման գործընթացի ապահովում 4. Գերատեսչությունների կողմից մշակվող նորմատիվ իրավական ակտերի նախագծերի հրապարակում ստեղծված հարթակում		Նոր	2014թ. սեպտեմբեր	2016թ. դեկտեմբեր

III. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՕՐԻՆԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ԱՄՐԱՊՆԴՈՒՄ

9. ՀՀ հանրակրթական պետական ուսումնական հաստատությունների կառավարման խորհուրդների ընտրության և տարեկան բյուջեի պլանավորման ու ծախսերի թափանցիկության ապահովում		
Լիազոր մարմին		ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն
Այլ շահագրգիռ մարմիններ	Կառավարություն	
	Քաղաքացիական հասարակություն, մասնավոր հատված	«Վորլդ Վիժն Հայաստան» բարեգործական կազմակերպություն (համաձայնությամբ)
Ներկա իրավիճակը/ կարգավորման ենթակա հարցերը		- ՀՀ հանրակրթական պետական ուսումնական հաստատությունների (ՊՈԱԿ-ների) կառավարման խորհուրդների ներկայացուցչական բնույթը երբեմն խախտվում է, քանի որ լինում են դեպքեր, երբ կառավարման խորհրդում ընտրվում է ծնող, որը, միաժամանակ, տվյալ հաստատության մանկավարժ է: Այդ դեպքում ծնողը չի կարող լինել անաչառ, քանի որ նա, լինելով նաև մանկավարժ, աշխատում է տվյալ հաստատության տնօրենի ղեկավարության ներքո: Այդ դեպքում կառավարման խորհուրդն արդյունավետ չի կարող գործել անդամների միջև գոյություն ունեցող ուղղահայաց և հորիզոնական կապերի պատճառով: ՀՀ հանրակրթական պետական ուսումնական հաստատության կառավարման խորհուրդների ճիշտ համամասնությունն ապահովելու համար կառավարման խորհրդի ընտրության կարգում կկատարվի լրացում, համաձայն որի խորհրդի կազմում ծնողական համայնքից չեն առաջադրվի այն անձինք, ովքեր ընդգրկված են տվյալ դպրոցի մանկավարժական համակազմում: - ՀՀ հանրակրթական պետական ուսումնական հաստատության տարեկան բյուջեի պլանավորման և բյուջեի ծախսերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը հաճախ հասանելի չէ հանրակրթության ոլորտի կրթական ծառայություններ ստացողների համար, որը բացասաբար է անդրադառնում վստահության մթնոլորտի ձևավորման և ծնող-դպրոց արդյունավետ համագործակցության վրա:
Հիմնական նպատակը		- ՀՀ հանրակրթական պետական ուսումնական հաստատության կառավարման խորհրդի ընտրության կարգում փոփոխությունների կատարում,

	- Հանրակրթության ոլորտում մատուցվող կրթական ծառայությունների բյուջեի պլանավորման (տարեկան բյուջեի նախագծի) և տարեկան ֆինանսական ծախսերի թափանցիկության և հաշվետվողականության ապահովում հանրակրթական դպրոցների կայք էջերում և հաստատության հայտարարությունների անկյունում:			
ԲԿԳ ո՞ր մարտահրավերից է բխում պարտավորությունը	Հանրային վստահության բարելավում, Հանրային միջոցների ավելի արդյունավետ կառավարում			
Պարտավորությունը ԲԿԳ ո՞ր արժեքների առաջխաղացմանն է նպաստում	Թափանցիկություն	Հաշվետվողականություն	Հանրային մասնակցություն	
	V	**V**	**V**	
Պարտավորության կատարման ստուգելի և չափելի չափանիշներ		Նոր կամ ընթացիկ պարտավորություն	Մեկնարկի օր	Ավարտի օր
1. Աշխատանքային խմբի ստեղծում՝ ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության, ինչպես նաև քաղաքացիական հասարակությունը ներկայացնող ներկայացուցիչների մասնակցությամբ		Նոր	2014թ. սեպտեմբեր	2014թ. հոկտեմբեր
2. ՀՀ հանրակրթական պետական ուսումնական հաստատությունների կառավարման խորհուրդների ընտրության կարգի լրամշակում և «Հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների տարեկան բյուջեի պլանավորման և բյուջեի տարեկան ծախսերի հաշվետության կարգ»-ի մշակում և հաստատում		Նոր	2014թ. դեկտեմբեր	2015թ. մարտ

IV. ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՄԱՏՉԵԼԻՈՒԹՅԱՆ ԽԹԱՆՈՒՄ

<table>
<tr><th colspan="5">10. Հանրային ծառայողների գիտելիքների և հմտությունների բարելավում տեղեկատվության ազատության և հակակոռուպցիոն ոլորտներում</th></tr>
<tr><td colspan="2">Լիազոր մարմին</td><td colspan="3">ՀՀ քաղաքացիական ծառայության խորհուրդ (համաձայնությամբ)</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Այլ շահագրգիռ մարմիններ</td><td>Կառավարություն</td><td colspan="3">ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն,</td></tr>
<tr><td>Քաղաքացիական հասարակություն, մասնավոր հատված</td><td colspan="3">«Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն» ՀԿ (համաձայնությամբ)
«Հայաստանի երիտասարդ իրավաբանների ասոցիացիա» ՀԿ (համաձայնությամբ)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ներկա իրավիճակը/ կարգավորման ենթակա հարցերը</td><td colspan="3">Ներկայումս շատ պետական ծառայողներ կոռուպցիայի դեմ պայքարի և տեղեկատվության ազատության ոլորտում չունեն բավարար գիտելիքներ և հմտություններ բաց և թափանցիկ գործելու համար: Հանձնառությունը կօգնի լրացնել պաշտոնյաների մոտ տեղեկատվության և գիտելիքի պակասը:</td></tr>
<tr><td colspan="2">Հիմնական նպատակը</td><td colspan="3">200 հանրային ծառայողների գիտելիքները կոռուպցիայի դեմ պայքարի, ինթեգրիթիի ձևավորման և տեղեկատվության ազատության կբարելավվեն, ինչպես նաև կկատարելագործվեն հանրային ծառայողների գիտելիքները տեղեկատվության ազատության օրենսդրության կիրառման հմտությունները:
Ուսուցումները կօգնեն հանրային ծառայողներին աշխատել բաց և թափանցիկ՝ առաջնորդվելով հանրային ծառայողի էթիկական կանոններով:</td></tr>
<tr><td colspan="2">ԲԿԳ ո՞ր մարտահրավերից է բխում պարտավորությունը</td><td colspan="3">Հանրային ծառայությունների բարելավում</td></tr>
<tr><td colspan="2" rowspan="2">Պարտավորությունը ԲԿԳ ո՞ր արժեքների առաջխաղացմանն է նպաստում</td><td>Թափանցիկություն</td><td>Հաշվետվողականություն</td><td>Հանրային մասնակցություն</td></tr>
<tr><td>V</td><td>V</td><td></td></tr>
</table>

Պարտավորության կատարման ստուգելի և չափելի չափանիշներ	Նոր կամ ընթացիկ պարտավորություն	Մեկնարկի օր	Ավարտի օր
1. Կանցկացվի 10 ուսուցում 2. Կվերապատրաստվեն 200 հանրային ծառայողներ 3. Կլրացվեն 400 հարցաշարեր (200-ը՝ ուսուցման սկզբում, 200-ը՝ վերջում) 4. Հարցաշարերի հիման վրա կիրականացվեն երկու վերլուծություններ	Ընթացիկ	2015թ. փետրվար	2015թ. դեկտեմբեր

11. Խոշոր համայնքների տեղական ինքնակառավարման մարմինների գործունեության թափանցիկության ապահովում		
Լիազոր մարմին		ՀՀ մարզպետարաններ, ՀՀ համայնքներ (համաձայնությամբ)
Այլ շահագրգիռ մարմիններ	Կառավարություն	ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն
	Քաղաքացիական հասարակություն, մասնավոր հատված	Ժուռնալիստների «Ասպարեզ» ակումբ ՀԿ (համաձայնությամբ)
Ներկա իրավիճակը/ կարգավորման ենթակա հարցերը		Հայաստանի խոշոր համայնքների մի մասը ունեն համացանցային կայքեր, մյուսները՝ ոչ, դրանք թարմացվում են խիստ անկանոն, ոչ բոլոր կայքերում են հրապարակվում ՏԻՄ որոշումները (ավագանու որոշումները, համայնքապետի հրամաններ ու կարգադրությունները) կամ դրանք հրապարակվում են մասնակիորեն: Հանրային քննարկումների, լսումների, ավագանու նիստերի մասին իրազեկումն իրականացվում է ոչ բավարար մակարդակով: Ավագանու նիստերը ուղիղ համացանց են հեռարձակվում միայն Գյումրի եւ Վանաձոր քաղաքներում, իսկ որոշ համայնքներում դահլիճների բավարար տարածքի բացակայության հետևանքով երբեմն հնարավոր չի լինում ապահովել բոլոր հետաքրքրված անձանց մասնակցությունն ավագանու նիստերին:

Հիմնական նպատակը	Կապահովվի Հայաստանի 20,000 և ավելի բնակչություն ունեցող համայնքների համացանցային կայքերի ստեղծումը, թարմացումը, համայնքային իշխանության կողմից ընդունված բոլոր իրավական ակտերի հրապարակումը, ավագանու նիստերի, հանրային քննարկումների և լսումների վերաբերյալ ծանուցումը և ավագանու նիստերի առցանց հեռարձակումը:			
ԲԿԳ ո՞ր մարտահրավերից է բխում պարտավորությունը	Հանրային ծառայությունների բարելավում, Հանրային վստահության բարելավում			
Պարտավորությունը ԲԿԳ ո՞ր արժեքների առաջխաղացմանն է նպաստում	Թափանցիկություն	Հաշվետվողականություն	Հանրային մասնակցություն	
	✓	✓	✓	
Պարտավորության կատարման ստուգելի և չափելի չափանիշներ		Նոր կամ ընթացիկ պարտավորություն	Մեկնարկի օր	Ավարտի օր
1. Ավագանու նիստերը, հանրային քննարկումներն ու ՏԻՄ ասուլիսները առցանց հեռարձակելու տեխնիկասարքավորումների գնման, եղած կայքերի վերազինման կամ ստեղծման համար միջոցների հայթայթաում 20,000 և ավելի բնակչություն ունեցող համայնքների համար: Տեխնիկասարքավորումների և կայքերի պատրաստման ծառայությունների գնման գործընթացի ապահովում:		Նոր	2014թ. հոկտեմբեր	2015թ. հուլիս
2. 20,000 և ավելի բնակչություն ունեցող համայնքների համացանցային տեղեկատվական կայքերի ստեղծում՝ հանրային մեկնաբանությունների հնարավորությամբ:		Նոր	2015թ. օգոստոս	2016թ. մարտ

3. Համայնքների համապատասխան աշխատակիցների համար դասընթացների կազմակերպում:	Նոր	2015թ. սեպտեմբեր	2016թ. փետրվար
4. Կայքերի գործարկում, թիրախ համայնքների ավագանու նիստերի և ՏԻՄ ասուլիսների առցանց հեռարձակում:	Նոր	2016թ. ապրիլ	Շարունակական